

TRIBUNAL GHALL-INVESTIGAZZJONI TA' INGUSTIZZJI

IMHALLEF

ONOR. C. FARRUGIA SACCO B.A., LL.D.

Rikors Numru: 936/97

Charles Tonna

vs

Korporazzjoni Telemalta u
b'digriet tal-14 ta' Dicembru, 1999
giet korretta ghal Maltacom p.l.c.
bhala successur tal-istess

Illum 18 ta' April, 2002

It-Tribunal,

RIKORS:

Ra r-rikors li bih ir-rikorrent wara li ppremetta illi bejn id-9 ta' Mejju 1987 u l-15 ta' Mejju 1995 u b'mod aktar preciz fi jew ghall-habta ta' April 1990 u sussegwentement huwa soffra ingustizzja meta saret jew inghatat bi pregudizzju ghall-istess rikorrent, distinzjoni, esklużjoni jew preferenza indebita u dan billi r-rikorrent gie mcahhad milli jinghata promozzjoni ghall-grad ta' *Technical Officer I* meta kellu l-esperjenza

il-kwalifiki u l-kwalitajiet kollha necessarji sabiex jinghata din il-promozzjoni.

Illi l-fatti tal-kaz kienu fil-qosor kif gej: Ir-rikorrent gie mpjegat mal-Korporazzjoni ntimata fis-sena 1986 bhala **Technician I**. Fis-sena 1987 huwa inghata l-grad ta' **Technician III**. F'Lulju tas-sena 1989 huwa kien applika ghall-promozzjoni ghall-grad ta' **Technical Officer I**. Wara li gie soggett ghall-process ta' ezaminazzjoni li, kif ser jirrizulta waqt is-smiegh tal-kawza, kien process mill-aktar irregolari, inkonsistenti u diskriminatorju, huwa ma nghatax il-promozzjoni li ghaliha huwa applika, nonostante illi huwa kellu il-hila u l-kwalifiki necessarji sabiex jinghata dan il-grad. Illi ironikament nonostante il-fatt lli huwa ma nghatax dan il-grad ftit wara li nghatax dawn il-promozzjonijiet u cioe' fl-istess sena 1990 huwa gie inkarigat jahdem fl-A.X.E. Exchange Digitali u beda jkollu l-istess responsabilitajiet ta' **Technical Officer I**. Huwa baqa' jaghmel l-istess xoghol ta' Technical Officer I ghal diversi snin minghajr ma nghata l-grad rispettiv u dan nonostante illi huwa kien sahansitra talab formalment partikolarment f'April tas-sena 1991 sabiex dan il-grad jinghatalu. Dan il-grad fil-fatt hadu biss f'Ottubru tas-sena 1996 bil-konsegwenza illi huwa tilef diversi beneficcji u possibilitajiet ta' avvanz fix-xoghol tieghu.

Illi huwa kien bi hsiebu jgib sabiex isostni l-ilment tieghu lix-xhieda muriija fl-elenku li jindika ghar-rigward ta' kull xhud daww il-fatti li r-rikorrent kien bi hsiebu jgib prova dwarhom bix-xhieda taghhom.

Ghaldaqstant r-rikorrent talab lil dan it-Tribunal li jisma' u jiddecciedi dwar dan l-ilment skond l-Att ta' l-1997 dwar it-Tribunal ghall-
Investigazzjoni ta' Ingustizzji u jinghata rimedju billi jigi ordnat:

1. Illi r-rikorrent jinghata l-promozzjoni ta' **Technical Officer I** u s-seniority rispettiva tal-grad fih promoss b'sehh mid-data li minnha kienu intizi li jkunu applikabbli l-istess promozzjonijiet jew data ohra li dan it-Tribunal jidhirli xierqa u konsegwentament jigi aggrat l-grad u/jew l-iskala prezenti tieghu;
2. Illi jigi mhallas lir-rikorrent dik is-somma li dan it-Tribunal joghgbu jillikwida, liema somma tirraprezenta d-differenza fl-ammont ta' dhul bhala income u beneficcji ohra li huwa ma hax u danni ohra minnu sofferti minhabba tali ingustizzja;
3. Jew inkella jekk dawn it-talbiet ma jistghux jintlaqghu, li jigi ordnat li jithallas lir-rikorrent kumpens f'ammont ta' hamest elef lira (Lm5000) jew somma ohra li dan it-Tribunal joghgbu jiffissa.

Ra l-eleku tax-xhieda u d-dokumenti pprezentati mir-rikorrent.

ECCEZZJONIJIET:

Ra r-risposta tas-socjeta intimata li eccepjet:

1. Illi l-korporazzjoni cahdet li ghamlet xi ngustizzja b'rizultat ta' xi distinzjoni, esklużjoni jew preferenza indebita mar-rikorrent jew li cahditu minn promozzjoni li kien haqqu.

2. Illi s-sejha għall-applikazzjonijiet għall-grad ta' Technical Officer I kienet harget fit-23 ta' Gunju 1989. Ir-rikorrent kien applika pero' ma kkwalifikax u għalhekk ma setax jingħata l-promozzjoni.
3. Illi minn massimu ta' 100 marka r-rikorrent gab 32 marka. Dawn kienu mqassmin hekk: 1 minn 30 marka għas-snin ta' servizz; 1 minn 20 marka ta' l-esperjenza, 15 marki minn 15 -il marka għal kwalifiki; 4 minn 20 marka għar-risposta fuq mistoqsija teknika; 7 minn 10 marki għal mistoqsija generali u 4 minn 5 marki għal personalita'.
4. Għaldaqstant il-korporazzjoni talbet lil dan it-Tribunal joghgbu jichad it-talba tar-rikorrent. Bl-ispejjez kontra tieghu.

Ra l-elenku tax-xhieda ta' l-intimat.

Ra l-atti kollha tal-kawza.

Sema' lix-xhieda bil-gurament.

Sema' l-abili difensuri.

PROVI:

Ikkunsidra

Illi r-rikorrent ipprezenta affidavit u fih ikkontesta l-marki li ngħata għal diversi kriterji kif ukoll l-allokazzjoni ta' 15% bħala massimu għall-kwalifiki.

Ir-rikorrent in kontro-ezami qal li l-oggezzjoni tieghu kienet bazata fuq l-allokazzjoni tal-marki li nghataw aktar milli l-marki li attwalment inghatawlu. Fil-bidu ta' l-1989 ir-rikorrent kien intagħzel biex imur jistudja s-sistema digitali. Dak iz-zmien ir-rikorrent kien qed jagħmel xogħol superjuri għall-grad tieghu.

Xehed David Buttigieg Executive Principal mal-Maltacom li pprezenta r-rapporti tal-Bord tal-Għazla għall-grad ta' TTIII rigward promozzjonijiet tal-1989, 1990 u l-istess haga r-rapport tal-għazla għall-grad ta' TOI rigward il-promozzjonijiet tal-1989, 1990.

Xehed l-Inġinier Albert Balzan li semma li kien Chairman tal-bord għall-promozzjonijiet ta' l-1989 u 1990. Il-membri l-oħra kienu Charles Zammit u Godwin Ellul. Hu biss kien il-persuna teknika fil-bordijiet in kwistjoni u l-mistoqsijiet teknici kien jagħmilhom hu biss u kien hu li jagħti l-marki fuqhom. Semma wkoll l-kriterji li kienu juzaw biex jallokaw il-marki. Kompla jgħid li ma kienx ikollhom il-personal file ta' l-individwu pero kien jaf in-nies kollha sewwa. Kompla jgħid "Mistoqsi jekk fil-fatt kienux saru xi rakkomandazzjonijiet qabel l-interviews jew le ngħid li iva kien hemm diversi nies bhall-General Workers' Union u bhall-Ministri li kienu ppruvaw ikellmuna. Kienu kellmuna u anke għamlulna rakkomandazzjonijiet. Mistoqsi dwar is-Segretarju Parlamentari Muscat kienx kellimna ngħid li mhux hu biss, kullhadd kien ikellmek."

Xehed Edmond Micallef li qal li kien gie appuntat Chairman tal-bord tal-appelli rigward il-promotions li saru fil-Maltacom bejn l-1988 u 1989 u

kkonferma r-rapport li kienu waslu ghalih u gharaf il-firma tieghu u tal-membri l-oħra tal-bord.

Xehed Saviour Gatt inginier mal-Maltacom li qal li fl-1986 kien responsabbli mill-exchange tal-E10 li huwa l-exchange digitali li kien gie installat fl-1975. Din is-sistema kienet tirrikjedi ghazla ta' nies biex jittrenjaw ruhhom fuq is-sistemi digitali. Kienu jsiru courses lokalment u kull min kien interessat kien japplika. Wara t-training sar ezami u l-ahjar tmienja, ghaxra li gew fil-lista ntaghzlu biex imorru jitrenjaw barra minn Malta. Zied jghid li Oliver Farrugia jafu jahdem fuq is-sistema digitali u ma kienx jaf jekk marx għall-kors barra minn Malta ma l-ewwel grupp jew mat-tieni grupp. Raymond Gauci kien mar għall-kors fl-1989, u ghax-xhud dan kien wiehed mill-ahjar technicians ukoll. Charles Cassar ukoll kien mar għall-kors fl-1989, u kien jagħmel xogħol tajjeb hafna. Stanley Aquilina kien mar għall-kors mat-tieni grupp. Charles Tonna mar għall-kors mat-tieni grupp u x-xhud qal li dan dejjem għamel xogħlu. Albert Attard tela' mat-tieni kors u kien jagħmel xogħlu tajjeb hafna.

Illi saret referenza għas-sentenza mogħtija fis-6 ta' Novembru 2001 fir-rikors numru 1108/97 fl-ismijiet Joseph Mallia vs Chairman Maltacom p.l.c. fejn it-Tribunal qal:

Allokazzjoni Generali ta' Marki:

Dan it-Tribunal jinsab spiss affacjat bil-problema tal-alkokazzjoni tal-marki fl-interviews. Gieli dawn ma jkunux konformi ma' principji oħra skond il-ligi, l-prattika, ftehim kollettiv jew xi kriterju iehor. Hemm ukoll il-problema meta fil-fehma tat-Tribunal ma jkunux

konformi ma' principju ta' logika. Hemm spiss il-problema li jigu allokati wisq marki ghal elementi suggettivi.

It-Tribunal jemmen hafna fil-kriterji oggettivi bhal ma huma snin ta' servizz (seniority) u kwalifiki ghax f'dawn certament ma jistax jkun hemm l-element ta' ingustizzja. B'daqshekk certament mhux qiegħed jingħat li fatturi ohra bhal personalita', adattabilita' ghax-xogħol in kwistjoni, u esperjenza ma għandhomx l-importanza tagħhom.

Hawn wiehed irid iħares lejn kif gew allokati l-marki f'dan il-kaz u cioe':

Snin ta' Servizz	30%
Esperjenza	20%
Kwalifiki	15%
Mistoqsija Teknika	20%
Mistoqsija Generali	10%
Personalita'	5%

L-ewwel haga li wiehed jinnota hija li l-mistoqsija teknika giet allokata aktar marki mill-kwalifiki. Kif jista' jkun li Bord jagħti aktar importanza għar-risposta fuq aspekk wiehed mill-kwalifiki in generali. Ta min izid hawnhekk li tnejn mit-tlieta tal-Bord ma kienux teknici u għalhekk l-evalwazzjoni tar-risposta kienet qedgha ssir minn persuna wahda. Ir-risposti kienu jingħataw f'minuta, tnejn f'interview. Dan ma kienx xi ezami skritt. Il-personal files tal-applikanti ma kinux f'idejn il-Bord. Hawn jidhol ukoll aspekk iehor u cioe' il-kriterju ta' kwalifiki u kemm tagħti marki għal kull certifikat, u

ta' liema livell, u jekk hux fuq lingwa jew aspett tekniku. Dan il-Bord ma dahalx fih fir-rapport tieghu.

Aspett iehor hi l-General question inghatat importanza ta' 2/3 tal-kwalifiki, u d-doppju tal-personalita'. Ma hemmx ghalfejn ta' hafna kummenti biex wiehed jirrealizza li hawn xi haga stramba.

Experience ghalkemm hi aspett importanti giet moghtija wisq importanza fl-allokazzjoni tal-marki. 20% huwa percentagg gholi u l-element tal-mistoqsija teknika tohrog parti mill-istess esperjenza u b'hekk fil-verita' gie moghti 40% meta wiehed ihares sewwa lejn dan l-aspett.

Ghalhekk it-Tribunal ihoss li ghall-ezami ta' TO II u TO III l-allokazzjoni tal-marki trid tingasam hekk:

Snin ta' Servizz	30%
Esperjenza	<u>15%</u>
Kwalifiki	<u>25%</u>
Mistoqsija Teknika	<u>15%</u>
Mistoqsija Generali	10%
Personalita`	5%

Analizi tar-Rizultati:

Fuq l-aspett tas-**snin ta' servizz** r-rikorrent ghandu jindika l-marki zbaljati jew tieghu jew ta' applikanti ohra. B'hekk biss it-Tribunal ikun jista' jikkonstata jekk hemmx zbalji fl-ghoti tal-marki. Dwar **experience** it-Tribunal ihoss li ghalkemm dan l-aspett mhux

necessarjament hu marbut mas-snin ta' servizz ftit jew wisq ghandu jkun korrelat. Izda fost il-marki moghtija jsib li ghal:

30 sena servizz applikant inghata 4, ghal 29 inghata 6, 24 inghata 7; kien hemm min ghal 7 snin ta' servizz inghata 17, u ghal 9 inghata 20 [u dan kien Telecom Technician I u ghalhekk kellu esperjenza gholja meta telgha 5 gradi]. Jew hemm min hu bravu hafna, jew hemm min ma tantx dotat! Inltre dawn il-marki huma aktar preokkupanti ghax dan il-gudizzju sar fi ftit minuti ghax il-Bord ma kellux il-personal files tal-applikanti magghom. Dan hu kriterju suggettiv u facli li jigi zbaljat.

Dwar **kwalifiki** 13 minn 52 minn dawk li gabu l-50% ma kellhom xejn kwalifiki; minn dawk li gabu minn 42 sa 49 marki u cioe' 36, 8 biss ma kellhomx kwalifiki. Dwar il-**mistoqsija teknika** ghalkemm it-Tribunal ma hux tekniku u lanqas kien prezenti waqt l-interview biex jiccensura dak li sar, bil-fors ikollu jesprimi li risposta tajba ghadha tohrog minn min ghandu l-kwalifiki u s-snin ta' servizz. Minn ezami tal-marki ghal TO III 7 li ma kellhomx kwalifiki hadu 20 minn 20, 1 ha 19, 3 hadu 17, 1 ha 16. Il-maximum tal-kwalifiki kien 15; fost dawk li ma ghaddewx kien hemm 7 li kellhom 15. Minn dawn is-sebgha 2 gabu 12, 1 gab 10, 1 gab 8, 1 gab 7, u 2 gabu 5 [u dawn l-ahhar tnejn kellhom 10 snin ta' servizz u kien TO I u l-iehor 12 il-sena u kien TO II].

Ghalhekk t-Tribunal ghandu l-obbligu li jekk jigi pruvat li l-marki moghtija huma zbaljati ghandu jvarja dawn il-marki.

Inltre minn ezami tar-rizultat jirrizulta li l-cut-off mark ghall-promozzjoni ta' TO III kienet 52%; it-Tribunal ihoss li din trid tigi

varjata ghal 50% minhabba li kien hemm min ma kienx haqqu jikkwalifika u fil-fatt sar u ghalhekk ha post ta' dawk li mhux suppost hadilhom posthom. Il-cut-off tat-TO li kienet 50% u ghalhekk it-Tribunal ma ghandux xi jvarja.

Marki moghtija lir-Rikorrent:

Dwar Snin ta' Servizz, il-Bord alloka 30%; ir-rikorrent gab 1; it-Tribunal jinnota li r-rikorrent dahal jahdem mat-Telemalta fl-1986 u ghalhekk suppost li nghata 3 marki u mhux 1 ghax ghalkemm ma hemm immizzel xejn fir-rapport li l-marki nghataw wahda ghal kull sena meta qies l-allokazzjoni ta' 30 marka bil-fors li trid tinhadem b' marka ghal kull sena; ghalhekk ir-rikorrent qed jinghata 3 marki;

Dwar Esperjenza l-Bord alloka 20%; ir-rikorrent gab 1; it-Tribunal ihoss li r-rikorrent li kellu s-snin ta' servizz u kwalifiki li kellu kien haqqu 3; it-Tribunal varja l-allokazzjoni tal-marki ghal 15%; bl-allokazzjoni l-gdida tat-Tribunal din issir 2;

Dwar Kwalifiki l-Bord alloka 15%; ir-rikorrent gab 15; it-Tribunal varja l-allokazzjoni tal-marki ghal 25%; bl-allokazzjoni l-gdida tat-Tribunal il-marka ssir 25;

Dwar Mistoqsija Teknika l-Bord alloka 20%; ir-rikorrent gab 4; it-Tribunal varja l-allokazzjoni tal-marki ghal 15%; bl-allokazzjoni l-gdida tat-Tribunal il-marka ssir 3;

Dwar Mistoqsija Generali l-Bord alloka 10%; ir-rikorrent gab 7; it-Tribunal halla l-istess allokazzjoni ta' 10%; it-Tribunal ihalli l-istess marka ta' 7;

Dwar Personalita` l-Bord alloka 5%; ir-rikorrent gab 4; it-Tribunal halla l-istess allokazzjoni ta' 5%; il-marka tibqa' 4.

Dan igib it-Total ghal TO I ghal 44.

Ghal dawn il-motivi jilqa' l-eccezzjonijiet tas-socjeta` intimata, jichad it-talba tar-rikorrent.

Spejjez kontra r-rikorrent.